

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра педагогіки

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. Гаврилюк С. В.

С. В. Гаврилюк
21.11. 2018 р.

ПРОГРАМА
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРАКТИКИ
підготовки магістра

Спеціальності 012 Дошкільна освіта
освітньої програми Дошкільна освіта

Луцьк – 2018

Програма науково-дослідницької практики підготовки магістра, галузі знань 01 Освіта, спеціальності 012 Дошкільна освіта, за освітньою програмою Дошкільна освіта

Розробник: В.Ф. Сергєєва, кандидат педагогічних наук, доцент

Рецензент: Н.І. Корпач, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки вищої школи та соціальної роботи

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри педагогіки

протокол № 2 від 12 вересня 2018 р.

Завідувач кафедри: (І.О. Смолюк)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету педагогічної освіти та соціальної роботи

протокол № 1 від 17 вересня 2018 р.

Голова науково-методичної комісії факультету (В.З. Антонюк)

Програма практики схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. Опис науково-дослідницької практики

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика практики
Денна форма навчання	01 Освіта 012 Дошкільна освіта о/п Дошкільна освіта Магістр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 120 / 4		Рік навчання 1
		Семестр 10-ий (1)
		Лекції -
		Практичні -
		Лабораторні -
ІНДЗ: -		Індивідуальні -
		Самостійна робота 112 год.
		Консультації 8 год.
	Форма контролю: залік (диференційований)	

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика практики
Заочна форма навчання	01 Освіта 012 Дошкільна освіта о/п Дошкільна освіта Магістр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 120 / 4		Рік навчання 1
		Семестр 12-й (2)
		Лекції -
		Практичні -
		Лабораторні -
ІНДЗ: -		Індивідуальні -
		Самостійна робота 106 год.
		Консультації 12 год.
	Форма контролю: залік (диференційований)	

2. АНОТАЦІЯ ПРАКТИКИ:

Магістр – ступінь вищої освіти особи, яка на основі ступеня бакалавра здобула повну вищу освіту, спеціальні уміння та знання, достатні для виконання професійних завдань та обов'язків (робіт) інноваційного характеру відповідного рівня професійної

діяльності, що передбачені для первинних посад у різних сферах діяльності.

Програма науково-дослідницької практики складена відповідно до освітньої програми підготовки магістра підготовки магістра спеціальності 012 Дошкільна освіта освітньої програми Дошкільна освіта.

Науково-дослідницька практика – вид навчальної роботи, який спрямований на поглиблення та закріплення теоретичних і практичних знань, отриманих магістрами у процесі навчання, набуття і вдосконалення практичних навичок за обраною магістерською програмою. Виконання магістрантами науково-дослідних завдань у період практики повинно ґрунтуватися на розумінні загальної логіки дослідницької роботи і застосуванні інструментарію, який прийнятий у сучасних наукових дослідженнях. Зазначена практика для магістрів є однією із форм професійного навчання у вищій школі і становленні їх як професіоналів-дослідників.

Міждисциплінарні зв'язки: науково-дослідна робота тісно пов'язана із вивченням психології, педагогіки, дошкільної педагогіки, спеціальних методик, методології та методики наукових досліджень тощо.

Науково-дослідна робота магістрів ґрунтується на дотриманні *принципів* доступності, науковості та послідовності; на знаннях, уміннях та навичках, отриманих при вивченні загальноосвітніх, психолого-педагогічних, теоретико-методичних дисциплін.

Науково-дослідницька практика є важливою складовою магістерської програми підготовки магістра з дошкільної освіти.

Сутність науково-дослідницької практики полягає у залученні студентів-магістрантів до самостійної дослідницької роботи, ознайомленні з методикою проведення науково-дослідної роботи в університеті.

Предметом науково-дослідної практики є науково-дослідна робота як специфічний вид науково-практичної діяльності в галузі науки й освіти.

Метою науково-дослідної практики є набуття студентами досвіду самостійної науково-дослідної роботи та опрацювання методики її проведення; розширення наукового світогляду студентів; поглиблення теоретичних знань у сфері дошкільної освіти; підбір фактичного матеріалу для написання магістерської роботи; формування вмінь і навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел, визначення структури та логіки магістерської роботи.

Загальні цілі науково-дослідницької практики спрямовані на:

- поглиблення й удосконалення теоретичних знань;
- розвиток професійних умінь і навичок науково-педагогічної діяльності викладача вищого навчального закладу;
- залучення студентів до різних форм та видів науково-дослідної роботи у вищому навчальному закладі;

- розвиток здібностей і створення умов для самореалізації студента, формування його власного стилю науково-педагогічної діяльності;
- розвиток навичок професійної рефлексії

Студенти під час проходження науково-дослідної практики мають вирішити такі **завдання:**

- ознайомитися зі структурою, науковою проблематикою та результатами наукової роботи базової кафедри педагогіки Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки;
- вивчити теоретичних класичних джерел за обраною науковою проблемою, пов'язаною зі спеціалізацією кафедри та відповідно до наукової проблеми дослідження щодо магістерської роботи;
- визначити стан розробки питань обраної наукової проблеми у вітчизняній та іноземній літературі;
- опрацювати структуру та основні завдання магістерського дослідження;
- оволодіти методикою обробки та аналізу статистичних даних;
- здійснити апробацію основних теоретичних та практичних рекомендацій магістерської роботи (у формі виступів на конференціях, написанні наукових статей, рекомендацій до органів влади й управління тощо).

Науково-дослідна практика повинна відповідати напряму наукових досліджень студента магістратури. Під час практики надається можливість використати нові методи та отримати необхідні результати досліджень, що їх проводить студент при написанні магістерської роботи.

Програма науково-дослідницької практики складена відповідно до освітньої програми підготовки магістра підготовки магістра спеціальності 012 Дошкільна освіта освітньої програми Дошкільна освіта.

Етапи практики

Етапи	Зміст, основні завдання, тривалість
1. Підготовчий	Включає в себе розв'язання всіх організаційних питань. Він починається з настановчої конференції, що проводиться представником факультету, який відповідає за організацію і проведення практики, на якій присутні студенти, викладачі базової кафедри, представники адміністрації факультету. Студенти знайомляться з завданнями, програмою і звітною документацією з практики.
2. Робочий	Включає знайомство студента з базовою кафедрою, де буде проводитись практика, складання кожним практикантом індивідуального плану роботи, практичну діяльність відповідно до цього плану, попередню розробку різних форм та видів роботи, консультації з

	керівником практики. Студент виконує основні завдання практики, аналізує й обговорює з керівниками отримані результати, визначає тему свого виступу на заключній конференції.
3. Підсумковий	Студент у встановлений термін оформляє звіт з практики, одержує письмовий відзив керівника, де пропонується оцінка роботи практиканта.

Календарний графік розподілу робочого часу для науково-дослідницької практики

№ з/п	Найменування виду робіт	Кількість робочих днів/годин
1	Інструктаж з техніки безпеки та охорони праці, ознайомлення з програмою практики та індивідуальним завданням	1 (6 год.)
2	Вивчення спеціальних питань щодо організації наукового дослідження; опрацювання науково-методичної літератури, структури та основних завдань магістерської роботи; відбір та аналіз необхідної інформації для наукового дослідження; опрацювання змісту і плану-конспекту дослідження; опрацювання і аналіз даних дослідження, написання наукової статті (тез) тощо.	11, 7 (70 год.)
3	Оформлення щоденника, звіту та іншої документації	5 (30 год.)
4	Підготовка та складання заліку з практики	1 (6 год.)
5	Консультації з керівником	1,3 (8 год.)
	Підсумок:	20 / 120 (год.)

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

Процес проходження науково-дослідницької практики спрямовується на формування у студентів таких **компетентностей**:

- загальних, що мають універсальний характер, не прив'язаний до предметної діяльності:

- ☐ володіння культурою мислення;
- ☐ здатність до узагальнення, аналізу, сприймання і засвоєння інформації, до постановки мети і вибору шляхів її досягнення;
- ☐ здатність працювати автономно;
- ☐ володіння відповідним рівнем загальноосвітньої культури;
- ☐ здатність критично оцінювати і прогнозувати педагогічні явища на підставі відповідного обсягу знань;
- ☐ здатність до самовдосконалення відповідно до ідей гуманізації та демократизації

- *спеціальних або фахових*, які визначають профіль освітньої програми та кваліфікацію випускника :

- ☐ здатність засвоювати і реалізувати досягнення світової та вітчизняної педагогічної науки;
- ☐ здатність до аналітичного осмислення сутності педагогічних процесів;
- ☐ здатність розуміти сутність поняття «наукове дослідження», знання його основних складових і характеристик;
- ☐ здатність володіти знаннями з методології та методики проведення науково-педагогічних досліджень;
- ☐ здібність проводити процедуру науково-педагогічного дослідження;
- ☐ здатність формулювати тему наукового дослідження та розробляти план його реалізації;
- ☐ здібність відбирати та аналізувати необхідну інформацію для наукового дослідження;
- ☐ здібність формулювати мету, завдання та гіпотезу наукового дослідження;
- ☐ здатність планувати та проводити емпіричні дослідження;
- ☐ здібність порівнювати отримані результати дослідження із теоретичним обґрунтуванням проблеми;
- ☐ здібність формулювати висновки наукового дослідження;
- ☐ здатність складати звіти і доповіді наукового дослідження та публічно презентувати його результати.
- ☐ здатність до самостійного вивчення нових методів дослідження, до зміни наукового та науково-педагогічного профілю професійної діяльності;
- ☐ здатність проведення досліджень на відповідному рівні;
- ☐ здатність отримувати необхідну інформацію щодо наукових відкриттів, відстежувати нові розробки вчених щодо методів та підходів у навчанні та вихованні, прогнозувати можливості їхнього застосування в освітньому просторі

Магістри, які пройшли практику, повинні **знати:**

- ☐ державні і нормативні документи, що регламентують розвиток освіти в Україні;
- ☐ наукознавчі та методологічні основи наукових досліджень;
- ☐ теоретичні основи, які стосуються обраної наукової проблеми;
- ☐ основні принципи роботи з емпіричною базою дослідження;
- ☐ головні поняття обраної наукової проблеми в галузі дорадництва та різні підходи науковців до її розгляду;
- ☐ види інформаційного забезпечення та джерела наукової інформації;
- ☐ методи дослідження, їх переваги та недоліки
- ☐ вимоги до оформлення результатів науково-дослідної роботи;
- ☐ етичні та правові основи наукової діяльності.

Магістри, які пройшли практику, повинні **уміти:**

- ☐ застосовувати понятійний апарат методології наукових досліджень;
- ☐ формулювати мету, завдання і гіпотезу наукового дослідження;
- ☐ складати план дослідження з проблем магістерського дослідження;

- ☐ ставити мету і завдання емпіричного дослідження;
- ☐ визначати об'єкт і предмет дослідження;
- ☐ обирати необхідні методи і методики дослідження;
- ☐ проводити емпіричне дослідження за обраними методиками;
- ☐ порівнювати одержані результати дослідження із теоретичним обґрунтуванням наукової проблеми;
- ☐ опрацьовувати, аналізувати та інтерпретувати наукові результати дослідження;
- ☐ вести щоденник практики (Додаток 1);
- ☐ репрезентувати підсумки роботи у вигляді звітів, рефератів, статей, доповідей, презентацій.

По закінченні практики магістри повинні володіти:

- ☐ прийомами організації науково-дослідної роботи;
- ☐ методами проведення наукового дослідження;
- ☐ етикою та культурою науково-дослідної діяльності.

Науково-дослідна практика повинна відповідати напрямку підготовки студентів магістратури. Під час такої практики студенти мають змогу використати різні методи наукових досліджень та отримати необхідні результати наукових розвідок для своєї творчої наукової діяльності. Одержані результати підсилять значущість висновків та якість написання магістерської роботи студентом.

Науково-дослідницька практика організовується кафедрою педагогіки Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Для керівництва науково-дослідницькою практикою призначається керівник з числа викладачів з науковим ступенем доктора або кандидата наук, який, як правило, поєднує ці обов'язки з обов'язками наукового керівництва магістерських робіт студентів. Керівник практики забезпечує науково-методичне керівництво у процесі проходження практики і контроль за виконанням плану; перевіряє і оцінює кінцеві результати на підставі характеристики і звіту, які представлені студентом після завершення роботи.

Практика проходить на кафедрі педагогіки Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (при потребі - у відділах наукових установ НАПН України та інших вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації). Студенти з дозволу кафедри можуть самостійно обирати для себе місце проходження практики. Побаження студента повинно бути обґрунтовано заявою на ім'я завідувача кафедри, до якої додається лист з відповідної установи зі згодою прийняти дану особу для проходження науково-дослідницької практики. Зміна бази практики можлива лише з поважних причин і лише до подання проекту розпорядження (наказу) про проходження практики. Рішення про можливість зміни бази практики приймає завідувач кафедри. Самостійно змінювати місце практики студент не має права. У разі самостійної зміни місця практики, нез'явлення до місця практики без поважних причин вважають, що студент не виконав навчального навантаження і може бути відрахований з Університету.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Науково-дослідницьку практику магістранти проходять на кафедрі педагогіки Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки без відриву від навчання (професійної діяльності) у 11-му (другому) семестрі упродовж чотирьох тижнів (денна форма навчання); у 12-му (третьому) семестрі упродовж чотирьох тижнів (заочна форма навчання). Загальний обсяг практики складає 4 кредити ECTS або 120 годин; з них для денної форми навчання самостійної роботи – 112 год., консультацій – 8 год.; для заочної форми навчання самостійної роботи – 106 год., консультацій – 14 год.

Видом контролю є залік (диференційований).

Перший змістовий модуль є *теоретичною складовою* практики і передбачає систематизацію і корекцію знань студентів щодо теоретико-методологічних підходів до організації науково-дослідної роботи студентів. **Другий змістовний модуль** є *прикладною складовою* практики, в межах якого має відбуватися організація науково-дослідної роботи студента (розробка програми науково-дослідної роботи, опрацювання змісту і плану-конспекту дослідження, формування вибірки та проведення дослідження, опрацювання і аналіз даних дослідження, написання наукової статті (тез) тощо).

Таблиця 2

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1.					
Теоретична складова практики: Методологічні засади науково-дослідної роботи студентів. Теоретико-методологічні підходи до вивчення. Кількісні і якісні методи досліджень у дошкільній педагогіці та їх різновиди. Процедури та техніки дослідження.				26	2
Разом за модулем 1				26	2
Змістовий модуль 2.					
Прикладна складова практики: Організація науково-дослідної роботи студента. Планування дослідження,				86	6

розробка програми дослідної роботи. Формування вибірки та проведення дослідження. Опрацювання і аналіз даних дослідження.					
Разом за модулем 2				86	6
Всього годин:				112	8

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1.					
Теоретична складова практики: Методологічні засади науково-дослідної роботи студентів. Теоретико-методологічні підходи до вивчення. Кількісні і якісні методи досліджень у дошкільній педагогіці та їх різновиди. Процедури та техніки дослідження.				22	2
Разом за модулем 1				22	4
Змістовий модуль 2.					
Прикладна складова практики: Організація науково-дослідної роботи студента. Планування дослідження, розробка програми дослідної роботи. Формування вибірки та проведення дослідження. Опрацювання і аналіз даних дослідження.				86	6
Разом за модулем 2				86	10
Всього годин:				106	14

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Зміст самостійної роботи упродовж науково-дослідницької практики визначається

загальною концепцією магістерської підготовки за спеціальністю 012 Дошкільна освіта. Він включає в себе освітньо-виховну, освітньо-пізнавальну, практичну і дослідницьку діяльність магістрантів і передбачає системне бачення проблеми з теми магістерської дисертації, а також формування необхідних дослідницьких компетенцій майбутнього вихователя-методиста, організатора дошкільної освіти, викладача педагогічних дисциплін.

Самостійна робота студентів спрямована на:

- формування і розвиток професійних знань студентів у галузі дошкільної освіти, закріплення набутих теоретичних знань із дисциплін магістерської програми;
- оволодіння необхідними професійними компетенціями за обраним напрямом спеціальної підготовки;
- збір фактичного матеріалу для якісної підготовки випускної магістерської роботи.

Основними завданнями самостійної роботи студентів під час науково-дослідницької практики є:

- оволодіння сучасною методологією наукового дослідження;
- закріплення знань, умінь і навичок, здобутих у процесі вивчення дисциплін за магістерською програмою;
- оволодіння сучасними методами збору, аналізу та оброблення наукової інформації;
- оволодіння вміннями викладати здобуті результати у вигляді звітів, публікацій, доповідей;
- формування уявлень про сучасні інформаційні технології наукової інформації;
- формування навичок самоосвіти і самовдосконалення, сприяння активізації науково-дослідної діяльності магістрантів.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні опанувати :

- сутність та особливості методології наукового дослідження;
- основні принципи роботи з емпіричною базою дослідження;
- методи наукових досліджень;
- види інформаційного забезпечення та використання джерел інформації у науково-дослідній роботі;
- наукознавчі та методологічні основи наукових досліджень;
- особливості організації науково-дослідної роботи;
- вимоги до оформлення результатів науково-дослідної роботи;
- етичні та правові основи наукової діяльності тощо

уміти :

- застосовувати понятійний апарат методології наукових досліджень;
- відбирати та аналізувати необхідну інформацію;
- формулювати мету, завдання та гіпотезу наукового дослідження;
- планувати та проводити емпіричні дослідження;
- порівнювати отримані результати дослідження із теоретичними обґрунтуванням проблеми;
- формулювати висновки наукового дослідження;

- оприлюднювати та упроваджувати результати науково-дослідної практики;
- складати звіти та доповіді тощо.

Самостійна робота магістрантів під час науково-дослідної практики організовується відповідно до логіки роботи над магістерською дисертацією. Вони працюють з першоджерелами, монографіями, авторефератами і дисертаційними дослідженнями, аналізують результати досліджень, консультуються з науковими керівниками і викладачами кафедри.

Кожен студент повинен отримати конкретні наукові результати з обраної наукової проблеми, що будуть відображені у формулюванні теми випускної кваліфікаційної роботи магістра.

Самостійна робота студентів під час науково-дослідницької практики передбачає такі форми і види:

- формування індивідуального графіку проходження науково-дослідницької практики;
- складання бібліографії джерел з теми магістерської роботи;
- написання оглядового реферату з теоретичної частини магістерської роботи;
- участь у науково-дослідній роботі кафедри (допомога у підготовці до видання збірників наукових праць, підготовці і проведенні наукових конференцій тощо);
- участь у науково-практичних конференціях (семінарах тощо);
- написання статті або тез з теми магістерської роботи (дисертації);
- виконання індивідуального завдання;
- оформлення звіту про проходження науково-дослідної практики і його захист.

У процесі самостійної роботи упродовж науково-дослідницької практики магістри беруть участь у різних видах наукової, науково-педагогічної або організаційної роботи базової кафедри педагогіки. При цьому магістранти:

- вивчають головні наукові завдання за напрямом наукових досліджень викладачів кафедри;
- інноваційні підходи, які реалізуються у практичній діяльності;
- відпрацьовують практичні навички з творчої реалізації поставлених завдань дослідження; - практично оволодівають методами досліджень;
- реалізують на практиці творчий підхід до методів дослідження;
- здійснюють практичну перевірку своєї готовності до інноваційної діяльності у галузі освіти і науки;
- здійснюють систематизацію теоретичних знань для якісного виконання поставленої у темі випускної роботи науково-практичної задачі;
- вивчають і узагальнюють літературні джерела за темою випускної роботи;
- розробляють анкети, тести для проведення експериментального дослідження з теми магістерської роботи;
- виконують індивідуальні науково-практичні завдання, критично осмислюють теоретичну базу з метою якісного виконання випускної кваліфікаційної роботи та її

захисту;

- здійснюють підготовку наукової статті (тез) до друку;
- готують доповіді і виступи на методичних семінарах, наукових конференціях тощо.

Упродовж практики магістранти знайомляться з тематикою наукових досліджень викладачів базової кафедри педагогіки, тематикою кандидатських і докторських дисертацій; процесом підготовки до видання збірників наукових праць і часописів; вивчають інформаційні ресурси наукових бібліотек з метою їх використання під час написання магістерської кваліфікаційної роботи та подальшої наукової діяльності.

Зміст самостійної роботи, зокрема індивідуальні завдання і форми роботи, у процесі науково-дослідницької практики конкретизується і доповнюється для кожного магістранта залежно від специфіки і характеристики виконуваного наукового дослідження.

Виконання індивідуального науково-дослідного завдання студентами здійснюється з урахуванням обраної теми магістерської дисертації в терміни, означені програмою науково-дослідної практики. Матеріали дослідження включаються до звіту з практики у відповідності з його структурою та обсягом.

Індивідуальні завдання:

№ з/п	Назва теми
1	...
2	...
...	...

6. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРАКТИКИ

Науково-дослідницька практика вважається завершеною за умови виконання студентами всіх вимог програми практики. Виконання практики завершується підготовкою та захистом звіту про практику. Матеріали до звіту готують щоденно, а його безпосереднє оформлення здійснюють протягом останнього тижня практики. Обсяг основної частини звіту (без титульної сторінки та додатків) повинен сягати 10-16 сторінок. Студенти готують звіт про практику засобами текстового редактора Word і друкують його на стандартних аркушах формату А4 (210x297 мм). Достовірність викладеної у звіті інформації засвідчується підписом керівника практики та скріплюється печаткою факультету педагогічної освіти і соціальної роботи..

Підведення підсумків практики здійснюється шляхом індивідуального захисту практики кожним студентом. Під час захисту студент розповідає комісії про проходження практики, формулює завдання практики і пояснює їхнє виконання; інтерпретує отримані результати, відстоює обрану ним методику виконання завдань. За результатами захисту виставляють диференційовану оцінку.

Процес оцінювання знань студентів передбачає:

- перевірку керівником практики звіту з практики та написання відгуку;

- захист звіту студентом перед комісією.

Під час захисту оцінюються:

- повнота виконання програми практики та індивідуального завдання;
- відповіді студента на поставлені запитання.

Результатом практики має стати одержання нових наукових результатів, які будуть використані у подальших наукових розвідках практиканта, на підставі яких буде уточнено мету, об'єкт, предмет подальших досліджень за темою магістерської роботи, які будуть покладені в основу виконання магістерської дисертації.

Студенту, який не виконав програму практики без поважних причин, отримав негативний відгук на засіданні кафедри про виконану роботу або не набрав достатню кількість балів, рішенням вченої ради факультету може бути надано право проходження практики повторно при виконанні умов, визначених фаховою кафедрою.

Підсумки проведення науково-дослідної практики обговорюються на засіданні кафедри педагогіки, а загальні результати практики підводяться на засіданні вченої ради факультету педагогічної освіти та соціальної роботи Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Система поточного й підсумкового контролю знань

Навчальні досягнення студентів із науково-дослідницької практики оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів здійснюється з урахуванням поточного (робота згідно теоретичного і прикладного модулів) і підсумкового оцінювання (звітна документація з практики та захист звіту з практики).

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента упродовж практики, виконання самостійної роботи.

Кількість балів за роботу упродовж практики під час виконання самостійної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ☐ своєчасність виконання завдань практики;
- ☐ повний обсяг їх виконання;
- ☐ якість виконання завдань практики;
- ☐ самостійність виконання;
- ☐ творчий підхід у виконанні завдань;
- ☐ ініціативність під час науково-педагогічної практики.

Контроль знань, практичних умінь і навичок студентів здійснюється після завершення науково-дослідницької практики.

Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

- а) опрацювання наукової і методичної літератури; участь у настановчій та підсумковій конференціях (максимум 3 бали);
- б) поточне оцінювання самостійної роботи студентів (хід і результати науково-дослідної роботи) (максимум 65 балів);
- в) підготовка і оформлення звітної документації; захист звіту з практики; особистісні характеристики студента (відповідальність, організованість тощо) (максимум 32 бали).

Розподіл балів, які отримують студенти

№ з/п	Зміст завдання	Кількість балів	Максимальна кількість балів
1.	Літературний огляд (опрацювання наукової і методичної літератури)	0-5	2
2.	Участь у настановчій та підсумковій конференціях	0-1	1
3.	Хід і результати науково-дослідної роботи:	0 – 65	65
	- ведення і оформлення щоденника науково-дослідницької практики	0 – 5	5
	- ознайомлення з нормативно-правовою документацією кафедри та складання її переліку за рубриками	0 – 2	2
	- відвідування засідання кафедри та подання пропозицій до питань, що розглядаються	0 – 2	2
	- відвідування публічного захисту дисертаційного дослідження у спецраді ВНЗ та подання опису процедури захисту	0 – 2	2
	- виконання індивідуального завдання	0 – 10	10
	- участь у науково-практичній конференції (науково-методичному семінарі, науковому круглому столі тощо). Подання анотованого опису виступу доповідачів і резолюції конференції	0 – 5	5
	- складання бібліографії для магістерської роботи	0 – 8	8

	- виконання доручень співробітників кафедри	0-1	1
	- підготовка рукопису тез (статті) для публікації	0 – 15	15
	- розроблення плану-проспекту магістерської роботи	0 – 15	15
3.	Підготовка і оформлення звітної документації	0-10	10
4.	Захист звіту з практики	0-20	20
5.	Особистісні характеристики студента: – дисциплінованість під час проходження практики; – ініціативність; – самостійність; – професійна спрямованість; інноваційність тощо.	0-2	2
Загальна максимальна сума балів			100

Критерії оцінювання

90-100 балів («відмінно») ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; планувати науково-педагогічну роботу; здійснювати науково-педагогічну діяльність у різних формах; застосовувати різні методи науково-педагогічних досліджень; здійснювати навчально-пошукову діяльність; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь; за виконання програми науково-дослідницької практики у повному обсязі на високому науковому, методологічному й методичному рівнях.

82-89, 75-81 балів («добре») ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань, успішне виконання практичних завдань, здатність до самостійного наукового пошуку, поповнення та оновлення знань; виконання програми практики у повному обсязі на достатньому науковому, методологічному й методичному рівнях. У виконанні певних видів роботи студента наявні незначні помилки.

67-74, 66-60 балів («задовільно») ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, вияву умінь здійснювати науково-педагогічну діяльність на середньому науковому, методологічному й методичному рівнях; студент виявив поверхневу обізнаність й задовільні уміння організації наукового дослідження; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх за допомогою викладача.

59-1 балів («незадовільно») виставляється студентові, відповідь якого під час захисту звіту з практики поверхова, фрагментарна, що зумовлюється недостатніми теоретичними знаннями й уміннями здійснювати науково-педагогічну діяльність. Програма практики виконана в неповному обсязі. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного перебування на науково-дослідницькій практиці.

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Таблиця 6

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного проходження практики)

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

- Алексюк А.М. Педагогіка вищої школи. Курс лекцій: Модульне навчання. – К., 1993.
- Артемова Л.В. Інтерактивні методи активізації навчальної роботи студентів // Наукові записки НПУ ім. М.П. Драгоманова. Випуск 2. – К., 1993.
- Базовий компонент дошкільної освіти в Україні // Дошкільне виховання. – 1999. – №1.
- Беленька Г.В. Інтерактивні прийоми викладання навчальної дисципліни у вищій школі. – К., 2001.
- Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень: підручник / М.Т. Білуха. – К. : АБУ, 2002. – 480 с.
- Богініч О.Л. Фізичне виховання дітей дошкільного віку засобами гри. – К., 2001.

- 12.Бондар В.І. Дидактика: ефективні технології навчання студентів. – К., 1996.
- 13.Бондар В.І.Теорія і практика модульного навчання у вищих закладах освіти. – К., 1996.
- 14.Ващенко Г. Загальні методи навчання: Підручник для педагогів. – К.: Українська видавнича спілка, 1997.
- 15.Декарт Р. Міркування про метод. Начала філософії / Р. Декарт. – М. : Вежа, 1998. – 54 с.
- 16.Державна національна програма "Освіта" /Україна ХХІ століття/. – К., 1993.
- 17.Загвязинский В. И. Методология и методика дидактического исследования / В.И. Загвязинский. – М., 1982. – 124 с.
- 18.Загвязинский В. И., Атаханов Р. Методология и методы психологопедагогического исследования : учеб. пособ. для студ. высш. учеб. заведений / В. И. Загвязинский, Р.Атаханов. – 5-е изд., испр. – М. : Издательский центр «Академия», 2008. – 208 с.
- 19.Зязюн І.А. Педагогічна майстерність. – К., 1997.
- 20.Ивин А. А. Философия науки : учеб.пособ. Для аспирантов и соискателей / Александр Архипович Ивин. – М.: Изд-во ЛКИ, 2007. – 264 с.
- 21.Ильин В.В. Философия науки : учебник / В. В. Ильин. – М. : Изд-во МГУ, 2003. – 360 с.
- 22.Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень : навч. посібник / В.В.Ковальчук. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2009. – 240 с.
- 23.Ковальчук В. В., Моїсєєв Л. М. Основи наукових досліджень: навч. посібник / В.В. Ковальчук, Л. М. Моїсєєв. – К. : ВД «Професіонал», 2004. – 208 с.
- 24.Концепція дошкільного виховання в Україні. – К, 1993.
- 25.Краевский В.В., Бережнова Е. В. Методология педагогики: новый этап : учеб. пособ. для студ. высш. учеб. заведений / В. В.Краевский, Е. В.Бережнова. – М. : Издательский центр «Академия», 2006. – 400 с.
- 26.Красвський В. В. Методологія наукового дослідження: посібник для студентів та аспірантів гуманітарних університетів / В. В. Красвський. – Спб.: Спб. ГУП, 2001. – 144 с.
- 27.Красовицький М.Ю. Практична педагогіка виховання. – Київ-Івано-Франківськ, 2000.
- 28.Крушельницька О. В. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посібник / О. В. Крушельницька. – К. : Кондор, 2003. – 192 с.
- 29.Лихачев Б.Т. Педагогика. Курс лекций: Учебное пособие для студентов пед. Учебных заведений, слушателей ИПК и ФПК. – М.,1999.